

PROLETAREC

LIST ZA INTERESE DELAVSKEGA LJUDSTVA.

IZHAJA VSAKO SREDO

Izdaja Jugoslovanska Delavska Tiskovna Družba, Chicago, Ill.

GLASILLO JUGOSLOVANSKE SOCIALISTICNE ZVEZE

NAROČNINA V Zedinjenih državah za celo leto \$3.00; za pol leta \$1.75;

za četrti let \$1.00.

Inozemstvo: za celo leto \$3.50; za pol leta \$2.00.

Vsi rokopisi in oglasi morajo biti v našem uradu najpozneje do petka popoldne za priobčitev v številki naslednjega tedna.

PROLETAREC

Published every Wednesday by the Yugoslav Workmen's Publishing Co., Inc. Established 1906.

Editor: Frank Zaitz

Business Manager: Anton Udvovich

SUBSCRIPTION RATES:

United States: One Year \$3.00; Six Months \$1.75; Three Months \$1.00.

Foreign Countries: One Year \$3.50; Six Months \$2.00.

PROLETAREC

2301 S. Lawndale Avenue CHICAGO 23, ILL.

Telephone: ROCKWELL 2-2864

Z UPRAVNIKOVE MIZE

Anton Udvovich

tar je obnovil naročnino.

San Francisco, Calif. — P. E. Kurnick je ponovil naročnino. Iz istega mesta smo prejeli tudi naročnino na list od Jugoslovenskega konzularnega urada.

Santa Ynez, Calif. — M. J. Reading je ponovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2. Potroži tudi, da Proletarec ne prihaja redno, kot je včasih. Čudi si tudi, ko čita, da nekateri naši rojaki se drže samo angleškega čtiva in ne marajo za slovensko časopisje. On se je že takoj navelečil angleških dnevnikov, da jih že dalj časa ne čita. Naveličal se je propagande.

Chicago, Ill. — Od tukaj naprej bo več imen, ki so iz tega mesta in jih bom po vrsti omeniti.

ANTON ANDRES je ponovil naročnino, poravnal za tri prodane koledarje in prispeval listu v podporo \$2. Frank Luzbi je pa prispeval 50¢, katere je tudi Andres izročil.

ANDREW CUKALE je prišel še po en koledar. Pravi, da je prvega domov gredje izgubil. Ce ga je še kdo drugi izgubil, lahko pri nas drugega dobti.

JOHN ALIC ST. je obnovil naročnino, izročil jo je John Alic Jr.

Cleveland, Ohio — Anton Jankovich je poslal naročnino listu za Mary Lustik, in Joseph Miklavčiča. Poslal je ves ostali znesek za oglase v letošnji koledar, kakor tudi preostali znesek za tri sto koledarjev in stem je vse poravnano. Dobro bi bilo, da bi zdaj likof pili in se pogovorili kako bo kaj z letnikom 1951, za katerega se gradivo že zbira.

JOHN KOCHEVAR je tudi ponovil naročnino. Izročil Fr. Zaitz.

JOSEPH OBLAK je poravnal še za nadaljnje štiri prodane koledarje.

CYRIL PICHMAN je obnovil naročnino. Izročil Arly Bozicnik.

ROSE SAJOVIC je obnovila naročnino na list.

JOHN POTOKAR je poslal članarino Prospektivni matici za društvo št. 106 SNPJ Znesek \$12.

NEW BRIGHTON, Pa. — Frank Owca je obnovil naročnino na list, poslal za koledar in prispeval listu v podporo \$1.

MILWAUKEE, Wis. — Louis Barborich je poslal naročnino za novega naročnika Jakoba Bolha, kateremu kličem, dobrodošel med čitalce Proletarca! Poslal je tudi prispevec listu v podporo Louis Tesovniku \$2 in Ludviku Setinu \$1. Poleg je dodal še dva nadaljnja koledarja, ki jih je prodal; zdaj gredo že bolj počasi.

YOUNGSTOWN, Ohio — John Tancek je ponovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2.

CONNEAUT, Ohio — Joseph Sedmak je poslal znesek za pet prodanih koledarjev, eden od teh je bil poslal v stari kraj.

WAUKEEGAN, Ill. — Jennie Milner je prispevala listu v podporo \$5, ko se je udeležila balincarske tekme, ki se je vrnila v nedeljo 9. julija tu na balincniški centru. Bilo je navzočih veliko ljudi, pa je Jennie menda edina, ki se je spomnila, da Proletarec stanuje fukaj. Prišla ga je obiskat in prispevala že omenjeni znesek.

Detroit, Mich. — Josef Korsic je poslal ponovljeno naročnino za Jacoba Ločniščarko, ki je tudi prispeval lista v podporo \$1. Frank Modic je prispeval \$2. Ob enem je poslal znesek za sto koledarjev, katere je razpečal, kakor tudi znesek listu v podporo, ki ga je nabral John Krainz na pikniku društva 121 SNPJ. Prispevali so sledile: Paul Ocepek \$5. Po \$1, John Krainz, Anton Anzicek, Joseph Koss, Frank Krese, August Platt, Joseph Kosir, Valentin Maisel in Martin Cetinski. Po 50¢, Anton Jurca, Frank Smerdu, Frank Bole in Frank Hostnik. Skupaj \$15. Koliko bo piknikarjev v tem letu po raznih krajih, ki bi se v sredi dobrega razpoloženja spomnili Proletarca, kot so se Detroitčani? Bomo že videli v tej koloni skozi poletje. Upam, da jih bodo posneli.

ENKRAT POZNEJE, ako bo čas dopuščal, vam bom napisal iz lastne izkušnje o sovražniku. Koder sem hodil po svetu jih našadno nisem našel v svojih vrstah, pač pa visoko nad menoj; toda za danes moram zaključiti in iti s tedenskim poročilom naprej:

Fontana, Calif. — Anton Rih-

NAJ LAHKO STORIMO NAROČNIKI ZA NAŠ LIST "PROLETARCA"

Ta teden so dobili naši naročniki pisma, v katerih so vabjeni, da nam posebno oni pomagajo, da bo Proletarčev jubilejna številka, ki izide 20. septembra, čimvečji uspeh.

Pismom je priložena nabiralna pola, na katero naj bi nabiralcu vpisali vse tiste posameznike, ki bi bili pripravljeni dati pozdrav k Proletarčevemu jubileju.

Vsa imena teh prispevateljev bodo, kot že pojasnjeno v pismu, objavljena v omenjeni številki. Pozdrav, v katerem je samo ime prispevatelja, stane \$1. Ime in navedba kraja pa \$1.50.

Pismo, razposlano naročnikom, se glasi:

Pa je Proletarec le dočakal svoje 45-letje in letos praznujemo njegovo jubilej.

Bržkone ni v vsi deželi načelnega delavskega lista, ne v jeziku drugorodcev, ne v angleškem jeziku, ki bi vzdržal v vseh silovitih borbah in tezavah, skozi katere smo sli v zadnjem pol stoletju toliko lej kakor je Proletarec.

Njegove zasluge na delavskem in prosvetnem polju v tej dolgi dobi so nepopisne. Le starci naseljenci vedo, kakšne so bile delovne in politične razmere, ko je začel izhajati Proletarec.

Od tedaj so se dogodile bodisi v delavskih odnošajih, v življenskih razmerah, v političnih in socialnih velikanskih spremembah. Toda naša borba niti zdaleč ni še končana.

Zato so nam listi, kakšen je Proletarec, še vedno potrebni in radi tega se obračamo na Vas, da nam ga pomagate ohraniti, kakor ste storili zanj vse v svoji moči v prošlosti.

Prilagomo Vam polo za nabiranje pozdravnih oglasov—namreč imen. Cena za vsak tog oglas je samo za \$1; ime in kraj pa \$1.50.

Vsa imena bodo pričebena v jubilejni številki Proletarca, ki izide v septembru. Bo v povečani obliki in poslana bo vsem, ki ji bodo naklonili oglase.

Mogoče bo Vam dobiti koga, ki bi bil pri volji dati v jubilejno številko Proletarca večji oglas. Ti stanejo — dva palca v širini ene kolone, \$3. Stiri palce globine v eni koloni, \$5. Vsak nadaljnji palec globine v širini ene kolone stane \$1.

Ako se vsi potrudimo, bo jubilejna številka res v čast Proletarca in ob enem finančni uspeh, da se iznebimo obveznosti v tiskarni, ki tare list, nam pa povečuje ta dolg delo in skrb.

V upanju, da nam boste šli v tej akciji na roko kolikor največ mogoče, Vas iskreno pozdravljamo!

JOŠKO OVEN, predsednik uprave

FRANK ZAITZ, urednik

ANTON UDOVICH, upravnik

Royal Oaks, Mich. — Louis Podobnikar je ponovil naročnino.

East Helena, Mont. — Frank Persich je poslal znesek za 12 razpečanih koledarjev.

Cleveland, Ohio — Anton Jankovich je poslal naročnino listu za Mary Lustik, in Joseph Miklavčiča. Poslal je ves ostali znesek za oglase v letošnji koledar, kakor tudi preostali znesek za tri sto koledarjev in stem je vse poravnano. Dobro bi bilo, da bi zdaj likof pili in se pogovorili kako bo kaj z letnikom 1951, za katerega se gradivo že zbira.

Se iz Aliquippa — Frank Strumbel je poslal \$1 listu v podporo ob enem ko je sporočil novi naslov s pripombo, da ne bomo imeli "truda zastonj". Nismo navajeni, da bi bil vsak trudlik poplačan.

Herminie, Pa. — Antonu Zorniku so obnovili naročnino Lukas Butja in John Lah.

Imperial, Pa. — Mary Polask je poslala članarino Prospektivni matici za društvo št. 106 SNPJ Znesek \$12.

New Brighton, Pa. — Frank Owca je obnovil naročnino na list, poslal za koledar in prispeval listu v podporo \$1.

Milwaukee, Wis. — Louis Barborich je poslal naročnino za novega naročnika Jakoba Bolha, kateremu kličem, dobrodošel med čitalce Proletarca! Poslal je tudi prispevec listu v podporo Louis Tesovniku \$2 in Ludviku Setinu \$1. Poleg je dodal še dva nadaljnja koledarja, ki jih je prodal; zdaj gredo že bolj počasi.

Youngstown, Ohio — John Tancek je ponovil naročnino in prispeval listu v podporo \$2.

Superior, Wyo. — Louis Jerscha je poslal naročilo in znesek za koledar.

Vojna v Koreji je majhna stvar, toda svetovnega pomena

(Konec s 1. strani)

leznice porušene, vasi v bitkah požgane, ljudstvo pa je na begu, bodo prostovoljno, ali pa kot že pojavljeno, na ukaz ameriškega generala.

Ob enem nekateri najbolj kričavi politiki demokratske in republikanske stranke od ameriške vojne komande zahtevajo, da naj naslovijo severni Koreji ultimatum: "Odpoklicite svoje čete iz južne Koreje, ki naj se vse vrnejo najpoznejše v enem tednu, z boji pa naj nemudoma prenehajo. Ako tega ukaza ne izpolnите, bomo vaša mesta napadli z atomskimi bombami."

To zahtevata v kongresu posebno naglašala poslanec Bentzen, demokrat iz Texasa, senator Johnson, tudi demokrat iz Texasa, in več drugih, med njimi senator Brewster, republikanec iz Me., ki je v zbornicu priporočal, naj se da vrhovnemu poveljnemu generalu MacArthurju polemoč rabiti proti napadalcem kakršnokoli sredstvu se mu zdi potrebno v dosegu naše zmage, torej bi na podlagi tega lahko metal na sovražnika ter njegovga mesta tudi atomske bombe po milijoni.

Se eden iz Girarda — Frank Prevec je poslal listu v podporo \$1. Ob enem je sporočil, da bi rad prodal svoje posestvo v starem kraju na Vrhniku, ki se mu je menda reklo po domače "Pilkova" domačija. Sporočil ni, kakor je veliko to posestvo in ne, koliko je cena. Vse to lahko izveste pri njemu na 30 Gordon Street.

Martin Ferry, Ohio — Joseph Subic je obnovil naročnino.

Alquippa, Pa. — Tukaj v uradu so bili na obisku iz ome-

z atomskimi bombami — ne še ker kdo ve, če jih bi svet ne obsodil radi takega dejanja za barbare in zgodovina bi imela o tem poglavju naše vojne v Koreji zelo zelo slabo mnenje.

Senator Brewster je v svojem govoru dejal med drugim: "Edina logika, ki jo komunisti razumejo, so tanki in bombe, in zabilo jim v glavo, da ne trošimo milijarde dolarjev za produciranje bomb v kake znanstvene name, ali pa iz radovednosti, da jih bi gledali, kako izgledajo."

Rickenbacker izlučil, zrno resnice

Vojni v Koreji in možnostim, da se razvije v tretjo svetovno vojno, je posvetil nekaj pozornosti tudi kapitan Eddie Rickenbacker. V predavanju v Los Angelesu je izjavil, da će se splošna vojna spet dogodi, se armade zapadnih držav ne bodo borile niti polovico toliko navdušeno kakor so se v drugi svetovni vojni, kar komaj nekaj nad devet milijonov ljudi, je bila agrarna reforma skoraj docela izvršena. To se pravi, da je bilo najbolj pereče vprašanje, katero tare ves azijatiski kontinent — delitev zemlje, rešeno.

V južni Koreji pa se ni o tem niti razpravljalo, še manj pa da bi se kaj ukenilo. Že mnogo ameriških časnarskih poročevalcev je v svojih depešah iz Koreje in drugih sličnih krajev poudarjalo, da naša vojna administracija nikoli ne vpraša za potrebe malega človeka v Aziji, ampak vedno skrbi le za tisto malo skupino, katera je vedno bila na vrhu družabne piramide in ki je davno zgubila vse stike z milijonskimi množicami spodaj. Taka je bila ameriška taktika na Kitajskem s podpiranjem Čiang Kaiškove vlade, v Koreji pa Amerika podpira Syngman Rheejevo vlado. Enako počne v Indoneziji in sedaj v Indo-Kini.

V Evropi smo se povezali v Franciji z reakcijo, v Italiji z Vatikanom, v Grčiji z monarhijo, v Španiji se koketira s klerikal-fašisti in v Iranu z največjo reakcijo. Prijatelji, verjamejte mi, da to ni bila lahka odločitev. Skušali smo se na vse načine obvarovati list tedensko, a dolg narašča in to je treba ustaviti. Glavno je torej, da ohranimo list in da ne zaidemo v tolikšni dolg, iz katerega bi bil izhod nemogoč, namreč če bi nam kaj takega tiskarska splošna dopustila, to je, da bi se naš dolg v njih kupil. Vsak prijatelj in čitalci listu bo razumel naš položaj in težko, ki jih imamo ter nam pomagal v teh posebnih za delavski list v tako težkih časih.

Ako bo mogoče, bomo list od časa do časa povečali, ali naša največja naloga je, PROLETAREC MORA ŽIVETI! Hkoncu bi rad omnil, da sedaj smo v dobi piknikov, in če ravno časi niso najboljši, je vendar vedno dovolj takih ljudi, ki razumejo težkočo delavskoga časopisa in so pripravljeni prispevati kak dolar v to svrhu. Se posebno v Proletarčevem jubilejnem letu je prav, da nekoliko več poagitimamo v ta namen.

Kot vselej ob takih časih, se je zgodilo tudi v tem slučaju. Cene živil v splošnem so poskricile od pet do petnajst odstotkov. Istotako cene bakra in železa. Ravno ko sem to pisal, je nastalo na Wall Streetu veliko razburjenje, ki ga povzročila gorovica o posredovan

GESLA DRŽAVNIKOV SE NIKOLI NE IZPOLNIVO

(Konec s 1. strani)

s katero so se vse podpisnice zavezale, da jim vojna ne bo sredstvo v izvrševanju njihove vnanje politike. Oba državnika sta bila tega njunega "uspeha" izredno vesela in verjela sta, da sta si zgradila sloves v svetovni zgodovini. A kmalu sta uvidela, da je bila zaobljuba državnikov, ki so podpisali njun dokument, le "krpa papirja".

Bilo je med prvo svetovno vojno in po vojni še veliko drugih sličnih gesel in pogodb. Vse so postale le krpa papirja.

In potem gesla med in tik po drugi svetovni vojni.

"ŠTIRI SVOBOŠČINE" (Four Freedoms). Kdo se danes zmeni zanje.

"ATLANTSKI ČARTER". Lepo se je glasil in Roosevelt ter Churchill sta ga krasno in idealno sestavila. Kmalu nato je Atlantski čarter utonil in nihče se ni pobrigal, da bi ga otev predno je izginil.

"ORGANIZACIJA ZDROUŽENIH NARODOV". To je bila Rooseveltova velika zamisel. Naj bodo Združeni narodi organizirani tako, da se v tej veliki mednarodni zbornici ne bodo dogajale napake in hibe, kakršne so razjedale pokojno Ligo narodov.

Danes je očitno, da termitti razjedajo Organizacijo Združenih narodov, prav tako tako ne celo bolj kakor so pokojno Ligo. Svet je sedaj razdeljen v borbi med dvema velesilama, ki sta v tekmi druga z drugo za svetovno nadvlado.

In namesto o Rooseveltovih štirih svobodščinah ter njegovem atlantskem čarterju govorimo o atomskih bombah in pa na koga jih bomo najprvo metali.

Tak je današnji svet. Ni lep vrlic njegovim prirodnim krasotam in bogastvam in za nikogar ni več varen. Tak bo ta svet ostal, dokler se ljudstva, ki žive na njemu, ne odločijo za vzajemnost in sodelovanje drug z drugim. Torej za en svet. V sedanji uredbi imperializma, pohlepnosti in sovraštev med deželami ga ne more biti.

KOMENTARJI

(Konec s 1. strani)

prejetih glasov ga jeosupnilo. Le dober milijon je bilo oddanih zanj in, za podpredsedniškega kandidata Taylorja, od tega približno pol milijona v N. Yorku. Ako bi tukaj progresivne stranke smeli v vseh državah na glasovnico, bi jih dobil znatno več, a vendar še vedno prilično manj kot jih je pričakoval. Podpredsedniški kandidat progresivne stranke Glen Taylor se je "spomnil" kmalu po volitvah in izjavil, da se vrne v demokratsko stranko. Wallace pa je ostal svoji novi organizaciji zvest, a politično se je umaknil nekako v ozadje, posebno ker v ameriškem tisku njegove izjave niso dobile več tiste pozornosti in publicite takor pred volitvami. Tudi to njegovo izjavo o podpiranju Trumane politike v Koreji mnogi veliki listi niti omenili niso, ali pa le z nekaj vrsticami kje na notranjih straneh, dasi jo je sporočila vsem agencija Associated Press. Ta neurejenost in progresivni stranki se posebno pozna letos. V stanju bo poseci v kongresne volitve le v malokaterem okraju. Ameriški resnični progresivci potrebujejo stranko, ki bo imela socialistični program, čeprav ga ne bo po imenu tako označevala, in pa realistično mirovno politiko, ne pa samo Henryja Wallacea ter njegov "progresivni kapitalizem". In taka stranka bo morala pognati korenine v ameriška tla, ne pa jih napeljati v kremelj. Le tako taka bo zmožna res kaziti v politiki za koristi tukajnjega ljudstva, za svetovni mir in za glajenje poti v delovni sporazum med Zed. državami in Sovjetsko zvezido.

Ameriški vojni štab, ki vodi borbo proti severni Koreji, je minuli teden odrekel pravico poročevalca dveh ameriških novinskih agencij (Associated Press in United Press) vrniti se iz Japonskega nazaj na korejsko fronto. Vzrok: Njuna poročila v Amerike so bila "v podporo in komfort sovrašniku". A v resnici, kako je bil? Ne, prvi ne drugi nista poročala nicensar ne resničnega. V svojih depešah sta pripovedala, posebno reporter agencije AP, kako so mnogi ameriški vojaki nad to vojno razočarani in vprašujejo, čemu se naša dežela sploh umešava vajno? Crtital je besede in kritike teh nezadovoljnih vojakov, ki menijo, da še niso videli tako

le potem je predsednik Truman ZN vprašal, da nam jo naj odobre, kar se je zgodilo.

V turški zbornici je neki poslanec predlagal v sprejem zakon, ki bi časopisu prepovedoval pisati o zasebnem življenju posameznikov brez njihovega dovoljenja. Ker ni pričakovati, da bi kak moški na podlagi take postave bil voljan dovoliti časopisu poročati da pretepa svojo ženo, da ima razmerje z drugo poročeno ženo, ali da ima skrivaj nebroj ljubice, da se vozi z njimi na zabavne izlete v privatnih jahatah, ali da se bo razporočil itd., bi moral biti turški listi napolnjeni zgolj s političnimi stvarmi, priobčevali bi govor svojih ministrov in pisali recepte o kuhi, umnem kmetijstvu itd. Turški parlament omenjenega zakona ni hotel sprejeti v tako ostri obliki, a cenzura je ostala, dasi je nekoliko omiljena. Kaj, če bi imeli v Zed. državah tako postavo? Ameriško časopisje brodi po "senzacionalnih" aferah privatenkov že kar na prvih straneh in potem jih nadaljuje vseskozi do konca zadnje strani, ako je poleg oglasov le kaj tudi drugega gradiva v njih.

"Tito je sovražnik zapadnih sil." Tako trdi v svojih govorancih pred ameriško publiko in v intervjujih s časnikarji ubežni ekskralj Peter Pravi, da je Tito tudi sedaj prav tako zvest komunizmu in sovražnik zapadne demokracije kakor je bil pred svojim sporom s kominformom. Se bolj direkten je Peter v posmenkih s časnikarji, posebno ako so prosti ne pa formalni. Iz njegovega govorjenja je točno razvidno kaj želi. Porazite Rusijo in vlade njenih satelitov bodo potem razpadle same od sebe. Nato seveda morajo zmagovate zapadne sile pomagati nazaj na vlast prejšnjim režimom. V Beograd bi prisel spet za kralja Peter, v Bukarešto njegov bratranka Mihail itd. Tako bi vsa vzhodna in jugovzhodna Evropa spet postala "prijateljica" zapadne demokracije in se "pristolovljeno" podala pod anglo-ameriško sfero vpliva. Težko je, da bo Peter Beograd osebno še kdaj videl, a on meni, da se je v toku zgodovine dogodilo že marsikaj takega kar se je prej zde za nemogoče. Sicer pa naj bo Peter kar vesel, ker tu v Ameriki se mu dobro godi, sprejema ga visoka družba in ni se mu treba batiti, da mu zabriji strel na ušesa. V Beogradu, na Bledu in kjerkloli v Jugoslaviji je bil, pa je bil zastražen z vojaštvom krog in krog in z detektivi še ko je bil deček. Atenati so na Balkanu in v drugih takozvanih zaostalih deželah se vedno v modi.

"Borba" v Beogradu z dne 12. julija piše, da je kominforma mirovna propaganda le kamoflaža — ker da kominformovci so nemiroljubni, provokativni in izzivalni. "Borba", ki je glavno glasilo jugoslovanske komunistične stranke, trdi, da je kominforma s svojo odbija Titova vlada propagando kominforma s svojo v druge stvari. Takih poročil se v vojni v Koreji v tukajnjem tisku več ne priobčuje. Toda nesmiselno je skrivati hibe, ki jih je vojno poveljstvo napravilo ali pa zakrivil kak drug deparment zvezne vlade. Bilo pa bi neresnično, ako bi poročali o velikem navdušenju južnokorejske armade, ki je pod ameriškim vodstvom, za vojno s severno Korejo, in ne bilo bi resnično, ako bi rekli, da ameriški vojaki v Koreji kar koprne po spopadih. Kajti resnica je, da so to preprosti ljudje, ki se sprašujejo, čemu pravzaprav, da je v čegevo svobodo se bore v Koreji. Veliko laglje bi se jih navdušilo za vojno z Rusijo kakor pa z deželico na robu Azije, ki ji pravimo severna Koreja.

Vojna proti napadalni severni Koreji se sedaj vrši pod pokroviteljstvom Združenih narodov in tako naj vihra v bojnih vrstah poleg ameriške, ali angleške, ali avstralske zastave tudi zastava Organizacije ZN. Angleži je menda ne bodo rabili, ker njihova tradicija zahteva, da angleška oborožena sila ne sme imeti poleg svoje nobene druge zastave. Rabili pa bodo precej zastav ZN Američani. Toda tajnik ZN, Trygve Lie, ni mogel nikomur takoj postreči z njimi. Par jih vihra nad zborovalnimi paviloni ZN v Lake Success, nekaj jih plapola nad palajočo Ligo narodov v Zenevi v Švici, in morda še kje katera. Zato je bilo treba zastave ZN množično še sedaj izdelati in te se je zgodilo. A vzliz temu je intervencija v Koreji zgolj ameriška intervencija. Pričeli smo jo nagloma na svojo roko in še-

kratska stranka je šla v protestiranju proti povratku kralja Leopolda na tron tudi na ulice in vprizorila proti nič prida Leopoldu velike demonstracije. V enak namen so se vrstile in se še vrste tudi stavke. Leopolda hoče nazaj katoliška stranka, ki ima v zbornici nekaj glasov večne. Cudno je, da Leopold proti tolikšnji ljudski nejveljji vseeno sili nazaj! Sedaj živi v Švici.

Predsednik Truman želi, da mu zbornica odobi nadaljnji 125 milijonov dolarjev za širjenje resnice med 80,000,000 ljudmi, ki žive v sovjetskih satelitih. Neprilika pri tem je, da kar je govorniku, ki veruje v kapitalizem, resnica, je delavcu v sovjetskem bloku neresnica ter zavajalna propaganda. In enako obratno. Pristasi ekonomskega reda v Zed. državah in v drugih delah zapadne demokracije smatrajo sovjetsko propagando za laž in zavajanje. Toda mnogi v nepriviligiranih krogih pa jo radi poslušajo. Ampak vendar, dokler se bo taka propaganda sem in tja raznašala samo po radiu, ne bo tekla kri.

Tudi malo korejsko vojno so špekulantni izrabili za dobičke

(Konec s 1. strani)

Truman je poklical predse voilne republikanske in demokratske poslanice in senatorje ter jih zabil: "Nikar sedaj, v tej vojni situaciji, ne govorite o znižanju davkov!"

V Illinoisu zahteva pravico zvišati davke češki župan Kelenčen. Zvišati pa jih sме le, ako bi mu to dovolila državna zakonodaja. Ta je bila župan pri volji ustreči, pogojno, da naj češki župan ljudstvo na referendumu odloči, če je za zvišanje davkov ali proti. "Na ta način ne bom nikoli dobil potrebnega zvišanja mestnih dohodkov," je rekel župan. In res, kje pa bi se dobil volivec, ki bi sam sebi naložil zvišanje davka?

Tako zahteva višje davke za Illinois tudi govor na enako je več ali manj po vse deželi. Zvezna vlada zahteva nadaljnje milijarde v podporo zapadni Evropi, da se jo otme pred komunizmom. Koreja jo bo stala par mesecev tudi ako se vojno konča, in ako ne, bo Uncle Sam moral poseči še globokeje — ne v svoj žep temveč v žepe davkopalcev!

Na drugi strani pa agrikulturni departement jamra, da ne ve kaj bi s prenatrpanimi zalognimi, fiziola, masla, sira, jaje, krompirja itd.

"Borba" v Beogradu z dne 12. julija piše, da je kominforma mirovna propaganda le kamoflaža — ker da kominformovci so nemiroljubni, provokativni in izzivalni. "Borba", ki je glavno glasilo jugoslovanske komunistične stranke, trdi, da je kominforma s svojo odbija Titova vlada propagando kominforma s svojo v druge stvari. Takih poročil se v vojni v Koreji v tukajnjem tisku več ne priobčuje. Toda nesmiselno je skrivati hibe, ki jih je vojno poveljstvo napravilo ali pa zakrivil kak drug deparment zvezne vlade. Bilo pa bi neresnično, ako bi poročali o velikem navdušenju južnokorejske armade, ki je pod ameriškim vodstvom, za vojno s severno Korejo, in ne bilo bi resnično, ako bi rekli, da ameriški vojaki v Koreji kar koprne po spopadih. Kajti resnica je, da so to preprosti ljudje, ki se sprašujejo, čemu pravzaprav, da je v čegevo svobodo se bore v Koreji. Veliko laglje bi se jih navdušilo za vojno z Rusijo kakor pa z deželico na robu Azije, ki ji pravimo severna Koreja.

Odročil se je za sledič skele. Gospodin bo kupila npr. funt masla iz vladne zaloge po regularni ceni 60c funt. Dodala bo potem še en cent in dobita bo teh 61c dva funta masla ...

Veliko živeža se je v vladnih skladisčih toliko pokvarilo, da ga je bilo treba vreči proč. Zelo naroč svet. In vse to radi tega, ker gradimo naše "blagostanje" z vojnami in z vojnim izdatki, namesto da bi narodno gospodarstvo uredili tako, da bi služilo potrebam ljudstva povsem zadovoljivo v miru, torej brez vojne!

A ker državniki nočejo biti pametni, riskirajo bodočnost vsega ljudstva, ker kar počno sedaj, vodi v tolkino inflacijo, da je ne bo mogoče kontroliратi. In posledica tega bo ekonomski polom in potem morda še žal, ali celo "komunizem", proti kateremu se naša vlada v mislu Trumane doctrine toliko žene ne samo tu temveč po vsem svetu. Proti fašizmu se ne in to je za bodočnost naše dežele najbolj nevarno.

Društvo Sosedje SNP bo imelo piknik v nedeljo 23. julija

Cicer, Ill. — Društvo Sosedje št. 449 SNP priredil svoj izlet v nedeljo 23. julija v Dennis Woods (Forest Preserve), torej na isti prostor kakor lani. Ta kraj je zelo lep in ima moderni pikniški paviljon, kjer je kuhinja in bara pod streho. Tja se pride po Ogden Ave. in zavije na desno blok od Wolf Road.

V Belgiji so koncem minulega tedna in v nedelji socialistični studentje prevračali poulične kare, razbijali izložbna okna in napravljali policiji s tem veliko opravka. Vzrok? Socialdemokrati so se vse podpisnice zavezale, da jim vojna ne bo sredstvo v izvrševanju njihove vnanje politike. Oba državnika sta bila tega njunega "uspeha" izredno vesela in verjela sta, da sta si zgradila sloves v svetovni zgodovini. A kmalu sta uvidela, da je bila zaobljuba državnikov, ki so podpisali njun dokument, le "krpa papirja".

V Belgiji so koncem minulega tedna in v nedelji socialistični studentje prevračali poulične kare, razbijali izložbna okna in napravljali policiji s tem veliko opravka. Vzrok? Socialdemokrati so se vse podpisnice zavezale, da jim vojna ne bo sredstvo v izvrševanju njihove vnanje politike. Oba državnika sta bila tega njunega "uspeha" izredno vesela in verjela sta, da sta si zgradila sloves v svetovni zgodovini. A kmalu sta uvidela, da je bila zaobljuba državnikov, ki so podpisali njun dokument, le "krpa papirja".

Kdor je prepričan, da ima prepričanje, da mu ni treba nikdar batiti, da ga mu kdo ukraje, ali ga mu odnesi vihar.

Miško Kranjec:

Fara Svetega Ivana

ROMAN

(Nadaljevanje.)

"Klub vsemu se pritožimo," je rekla Manca.

"Muslim," je rekla Jožica Obaková, "da se moramo pritožiti, sicer nas bo drugič z loparjem."

Pa tudi zaradi ljudi. Sicer si bodo mislili, da smo iz šole res na pravilu samo eno: pritožba.

Zupnik je bil prepaden. Imel

je drugačen namen: izločiti Kle-

mencovo, druge pa samo opom-

niti in jih pritegniti. Hotel je

imet pri sebi Rožmana in Prelca.

Dekleta pa naj bi prevzela

Ančka. Načrt se mu je temeljito ponesrečil. Ni razbil njihove

vreste, temveč jo je še strnjal.

Celo gospa Jožica je šla z njimi,

ki jo je imel za resno žensko.

"To je pa res od sile," je dejal kaplanu pri obedu. "Kakor

da je zarancar."

Kaplan je nagnil glavo, da se

poroki. "Vsekakor še premisli-

te," je rekел.

ferenco?"

"Jutri popoldne."

"Dobro. Odločil sem se, da pojdem sam na to konferenco."

Magdič se je preplašen razvranj, nato pa vprašal:

"Ali mislite, da bo dobro in...

koristno?"

"Cerkve ima v šoli svojo be-

sedo, in to ne majhno, kakor veste. Ne smemo dovoliti, da bi

nam tu ukazoval kak učitelj."

BESIDE THE POINT

There will be NO WAR with Russia this week. . . Pulp shipments from Siberia to Moscow are 37 per cent less than required for paper work necessary to launch a major conflict.

Taxes: House Ways and Means Committee plans to repeal excise on baby oil and powder. Truman WILL VETO—unless Big Oil withdraws support from Dixiecrats. . . Babies are already turning to light machine oil, affecting YOUR fall investment plans.

Marcantonio WILL NOT get the Democratic nomination for President. . . party bosses say privately he is vulnerable because of past Republican connections.

War with Russia IS COMING . . . but not in time to affect vacation plans. Intelligence reports indicate Stalin is preoccupied with decline in Shostakovich's production of "people's opera." BUT . . . this is temporary. Be on the alert for change and DON'T go far without a Geiger counter.

Government will not yield control over SYNTHETIC RUBBER PLANTS . . . at present being used to decorate corridors of Pan-American Union building.

Expect SOME strikes in next 30-60 days . . . Taft-Hartley Act generally effective except in coal, autos, telephone, shipping, rail-

R. B. in The Nation

Cruel Fate of German 'Brown' War Babies

By FRED SPARKS

Chicago Daily News Foreign Serv.

FRANKFURT, GERMANY—The other day a Munich paper reported that a German girl had been arrested for selling a "brown" baby to a circus for 150 marks (about \$33). The "freak" was the illegitimate son of a colored American soldier.

The ugly Munich incident serves to underline the crushing human misery contained in the six to eight thousand illegitimate children fatheted in the Reich by colored troops since gone home.

While the unknown thousands of "bastards of the occupation"—as the Germans tag them—who were fathered by white soldiers can be absorbed into the community, the future of these "brown" babies seems hopeless. They face a life of persecution because their color brands them.

Remember: Germany is a country with absolutely no colored population. And unlike South American countries and Italy, most all German youth have fair complexions and blond hair.

Few human beings can be crueler than unknowing school children, and it is feared that if these "brown" babies are sent to German classes they will be ruthlessly hazed and psychologically marked for life.

At a recent meeting of European representatives of the United States National Catholic Welfare Council (our zone of Germany is primarily Catholic) a plan was considered to establish a nonsectarian central colony for the three or four thousand "brown" babies already turned over to public charitable institutions.

A spokesman told me that in this way the children will at least be assured a "persecution-free" education, and prepared for emigration or specialized trades.

America collectively should hide

its head in shame for failing to acknowledge and aid these unwanted humans—leftovers-of-war.

While 5,000 children now in Germany can be sent to the United States under the new Displaced Persons Act, it is doubtful if a single "brown" baby will be included. Before a child can be brought to America an individual or organization must guarantee its support. No one has yet offered to take a stand for these "brown" babies.

While half of the German girls who bore illegitimate "brown" babies have given up the struggle and turned them over to welfare groups, the rest carry on. Theirs is a terrific ordeal. Let me tell you about one I spoke to. Pretty, blond, she said:

"Jim was sent home before I knew I was going to have a child and I have never heard from him and don't know where to reach him. Although lots of girls in my town had illegitimate children from GIs all the others were white. When my baby was born the poor thing looked so funny my friends ignored me on the streets."

"My father became very wicked and I had to run away. I went to Frankfurt and for several days with my baby slept in the railroad station. Now I have a miserable job and live with my baby in one small room. I know I will never be able to marry a German boy and I have no friends."

"I will never send the baby to a school to be tortured. Maybe I should have done what many other girls who had brown babies did—killed it when it was born."

Why Oil Profits Rise.
The price of crude oil was .3 per cent lower in June than a year ago, but refined petroleum products cost 7.5 per cent more. No wonder profits are on the increase.

Do You Still Believe in Voodoo?

Down in Haiti the World Health Organization wants to attack the widespread disease known as yaws. The Haitians and their voodoo men have their own ideas how to go about it. Their idea is to dance around a figure decorated with chains of snake-bones, while the voodoo doctor chases them with a machete hitting them occasionally with the broadside of it, while incantations and other rituals last all night. The United Nations doctors want to attack the disease by giving each an injection of slow absorption penicillin.

Maybe in years to come the shots may seem as weird as the dances, but they do represent at least man's best current knowledge. We feel vastly superior to the Haitians, and the United Nations doctors ask the help of the voodoo doctors to get the people to assemble and take their shots.

Meanwhile the civilized folks who know how to make penicillin and A-bombs, have quite a puzzle on their hands. It's how to stop them from killing each other on a bigger scale than ever before. They have large building filled with books that cast light upon this problem. They have learned men who have become experts if not on how man can live in peace, at least on the factors that have led men to mass murder of each other. Instead of consulting the learned men, their voodoo doctors silence scholarship with their incantations.

In Haiti it is contrary to the vested interests of the voodoo doctors to explain the source of this disease yaws, or the germicidal effect of penicillin. To them science is un-Haitian. In America it is contrary to the vested interests to explain the economic and social forces that lead nations to war, or the war-ending powers of world-wide labor solidarity; it's un-American.

If you prefer science to voodoo doctors for disease, why not for this greatest man-killer of all—war between groups of politicians who have made science the handmaiden of mass murder?—Industrial Worker

PEOPLE DO IT

By Henry Jones

The cops have lie detector machines. Of course, they do not answer the ancient problem of philosophers: "What Is Truth?" but they do measure heart-beats and sweat and a number of physical changes that the cops say indicate the state of mind of their victim, and the cops insist they are useful.

Discount rumors that Republicans plan to close down and padlock State Department if they win in '52. Campaign talk. . . SOME Republicans favor the move, but party leaders realize they must find spots for Dulles, Vandenberg. . . Truman IS THINKING SERIOUSLY of making McCarthy Ambassador to Czechoslovakia. Theory is that if he can't be thrown out of Washington, he can at least be thrown out of Prague.

General Eisenhower WILL RUN in '52—if the time is ripe, his wife approves, the stars favor him, the Democrats fold up, and the Republicans give him the nomination.

War with Russia is not in the cards—for the moment. . . Soviet leaders would RATHER let Americans knock each other out first. Maybe NEXT week.

R. B. in The Nation

roads, printing, electric, textiles, building trades, clothing, aircraft, farm equipment, retail business, steel and white-collar occupations. . . NOT ONE STRIKE among baby-sitters since passage of the act.

D. P. law WILL APPLY to unaffected diplomats from Iron Curtain countries. . . McCarran plan is to convert ex-envoys into shopkeepers for use on Nevada ranges.

Discount rumors that Republicans plan to close down and padlock State Department if they win in '52. Campaign talk. . . SOME Republicans favor the move, but party leaders realize they must find spots for Dulles, Vandenberg. . . Truman IS THINKING SERIOUSLY of making McCarthy Ambassador to Czechoslovakia. Theory is that if he can't be thrown out of Washington, he can at least be thrown out of Prague.

General Eisenhower WILL RUN in '52—if the time is ripe, his wife approves, the stars favor him, the Democrats fold up, and the Republicans give him the nomination.

War with Russia is not in the cards—for the moment. . . Soviet leaders would RATHER let Americans knock each other out first. Maybe NEXT week.

R. B. in The Nation

copies of which had previously been released, to praise Truman instead. War seems to alter and solidify the market for quite a number of "intangibles."

—

A few extreme conservatives like yours truly still adhere to the ancient doctrine of "Live and Let Live" and just can't learn to whoop it up for war, and don't even intend to study how. Of course, we feel that it would be better for all others as well as ourselves, if more were like us. We've seen the switch twice before, and we know people do it. But we don't ALL have to.

—

The most vexing thing about this old-fashioned position is the way so few believe it. It's as though at a cock-fight, when you said you didn't approve of the spectacle and don't think the roosters should have been spurred and pestered into trying to kill each other, the idiots promoting the mayhem insist that what you really mean is that you're betting on the other guy's rooster.

—

June 27: War Jitters Bring the Widest Percentage Break in Four Years; Stock Market Prices Drop 4 Billion.

June 26: Grain Prices Soar on Rumor of War.

June 27: Korean War Sends Commodities Up. Natural Crude Rubber Rises 200 Points, the Limit; Tin, Copper Advance.

Subsequently: Rubber, Tin, Zinc, Spurt Ahead 2nd Day.

Stocks Rally After Big New Losses in War Scare; Sales Near 5 Million.

—

In other stories it appears that other's "stocks," not the kind on exchange or curb, went up and down, too. Maybe even some "selling" to avoid further loss. Folks who had criticized Truman's far east policy came out hurrahing for Truman. In England the steel pool talk took new angles. In the Philippines it's conceded that the Huks are a menace to democracy or something. Even an atomic physicist in Berlin canceled his talk,

—Industrial Worker

CIVIL LIBERTIES

How much civil liberties we have depends primarily on how widespread are the attitudes favoring civil liberties. That in turn depends on how strongly people are attached to the idea that government is a force that should be restrained. It used to be a strongly held idea. Hysteria weakens it.

Significant straws recently are these:

1. Clearing the patriots who beat up on Paul Robeson fans at Peekskill, a jury comes out with a 9,000 word "presentment" praising the community for the way it handled "the shock troops of a revolutionary force which is controlled by a foreign power," and urging other communities to do likewise.

Moral: If you can make hoodlums patriots and their victims subversives, their lawlessness becomes condoned. It's a doctrine in the long run as dangerous to the patriotic hoodlums as to their victims.

2. In Cleveland the school board adopted a loyalty oath, and a usual taxpayer's suit was started to point out its unconstitutionality and its danger to civil liberties. Judge Connell, hearing and dismissing it, let loose of stuff like this:

"The oaths violate only the sensibilities of those who do not wish their treachery in embryo to be noticed. . . If every teacher, lawyer, official and citizen who loved an atheistic despotism and hated our own beloved country was removed, disbarred, and deported, we would do them no injustice."

The judge expressed his regrets that the school board's loyalty oath had no provision for punishment of those who refused to comply.

3. While Lawson and Trumbo, leftists, go to jail for their contempt in refusing to tell the Un-American Committee what party they belong to, business men and

extreme "rightists" like the Committee for Constitutional Government, step on same trap, but are treated more gently. There is criticism why they are not packed off to jail too, when they refuse to answer questions, such as the sources of the funds for their propaganda, etc. To be consistent in support of civil liberties one must object as strongly to the politicians prying into the affairs of the rightists as of the leftists. There is very little of this consistency to be observed in any press.

4. The doctrine that a "clear and present danger" must exist to warrant abridgment of free speech and assembly, is completely cast aside by the Department of Justice in its brief answering appeal of the Communists. It argues that this limitation exists only if the law-making body does not specifically forbid advocacy of the ideas attributed to the defendants. That sounds dangerously like arguing that Congress can abridge the rights guaranteed in the constitution.

5. Edgar Hoover says the red spy underground has 540,000 in it and that the commies have their own "loyalty boards," 49 of them and are even checking on their 13-member central executive committee. If you live long enough you may eventually find how many men the FBI has planted in the CP and how many the CP has planted in the FBI, and how many of these doublehead in both directions.

J. Edgar Hoover says the red spy underground has 540,000 in it and that the commies have their own "loyalty boards," 49 of them and are even checking on their 13-member central executive committee. If you live long enough you may eventually find how many men the FBI has planted in the CP and how many the CP has planted in the FBI, and how many of these doublehead in both directions.

• • •

ACLU has new Chairman of the Board, Ernest Angell, who is also chairman of the Second Regional Loyalty Board. He succeeds Dr. John Haynes Holmes.

Death cannot come untimely to him who is fit to die.—Milman.

Ups and Downs of Market Boost Wall Street Brokers' Earnings

The war scares haven't helped investors in stocks and bonds, but they have been a bonanza for the Wall Street brokers. Stock prices have raced down and up several times since the fighting started in Korea.

The drops have exceeded the rises, but that is of little concern to the brokers, since they get a commission on every sale, whether the investor, or "gambler" has made money or lost. Total sales for the month of June were more than 45 million shares, the highest for that month since 1933.

The Wall Street activity was a reminder of the start of the Hoover Depression, except for one very marked difference. In those days many shares were bought on 10 per cent "margin," which means the buyer put up only 10 per cent of the price, borrowing the rest. So, when prices crumbled brokers were kept busy calling for "more margin" and "dumping" stocks when it was not forthcoming.

But now, thanks to "New Deal" reforms, a margin of 50 per cent

Our Labor Force

For May, 1950, our total labor force was estimated at 64,108,000, with 62,788,000 in the civilian labor force. Of these, 59,731,000 were employed—8,062,000 in agriculture and 51,669,000 in non-agricultural activities. The number unemployed was 3,057,000. This was a drop of about 500,000—the third successive month in which a drop of this size occurred.

This decline in unemployment was due to expansion in construction and an increase in factory employment. Also there was a slight decrease in the number unemployed for long periods of time.

In May, according to Census Bureau reports, there were many persons who had been unemployed and seeking work for 15 weeks or more. One out of every three unemployed persons was in this group.

The average period of unemployment for the men was 14½ weeks in April and 15½ weeks in May, while the average period for women was 12½ weeks in April, dropping to 11 weeks in May.

Agricultural workers increased about 900,000 from April to May, but were still under 1949 due to adverse weather conditions.

Cuba Libre!

The most vexing thing about this old-fashioned position is the way so few believe it. It's as though at a cock-fight, when you said you didn't approve of the spectacle and don't think the roosters should have been spurred and pestered into trying to kill each other, the idiots promoting the mayhem insist that what you really mean is that you're betting on the other guy's rooster.

—

Sooner or later somebody was sure to turn that Schmoo idea of abundance into a novel. Now Norris' "Nutro 29" takes it up—a wonder food cheap as chewing gum makes everyone lose the yen for his job, and things go pot. Reminds us of an old scenario that never got used where some guy accidentally releases a virus that makes everyone extremely lazy and indifferent, so that it looks like a general strike. The moral of any such meditation is that the working class won't make a good world simply by doing nothing. To create the good world it must do something. There's not much hope in a "general strike" that takes the form of universal spring fever.

—Industrial Worker

—

Soon or later somebody was sure to turn that Schmoo idea of abundance into a novel. Now Norris' "Nutro 29" takes it up—a wonder food cheap as chewing gum makes everyone lose the yen for his job, and things go pot. Reminds us of an old scenario that never got used where some guy accidentally releases a virus that makes everyone extremely lazy and indifferent, so that it looks like a general strike. The moral of any such meditation is that the working class won't make a good world simply by doing nothing. To create the good world it must do something. There's not much hope in a "general strike" that takes the form of universal spring fever.

—Industrial Worker

—

But here's the news from Havana, Cuba, the little republic we established 52 years ago:

Ex-President Grau San Martin or his officials (they vacated office in 1948) are charged with stealing upwards of \$174 million. Grau's secretary of the treasury is already indicted because the incoming administration claimed that it found the Cuban treasury like Old Mother Hubbard's cupboard.

But the truth may never be known. It has been hijacked. In Kansas City style masked gunmen entered the courtroom where the probe was going on and took every scrap of paper bearing on the case.

Cuba has not lagged behind us in political progress since "Cuba Libre" was our war slogan in 1898.

—The Chicago Daily News

—

Socialism?

The Federal Reserve Bank of Philadelphia June 11 reported that American business "is probably as strong or stronger now than at any time in the past three years."

The bank said "the past eight months have witnessed a marked business recovery."

<p